

DÉLMAGYARORSZÁG

AZ MSZMP SZEGED VÁROSI BIZOTTSÁGÁNAK LAPJA

A művelődés forintjai

Nagyon nagy úr lett a pénz. Visszaemlékszem olyan időkre, amikor így, év vége felé, legtöbb intézménynél lázas költsékezésbe kezdtek, mert az volt a rend, hogy a megmaradó pénzt nem lehetett átmenteni a következő esztendőre. Megengedett és bevett szokás volt kivitelezőknek előre fizetni; a humoristák azon köszöriültek a tollukat, mi mindenre kiadtak a vásárlási hajszában intézmények komoly összegeket, nehogy „elveszítsék” a támogatást. Most másként fordult. Mindenütt osztanak, szoroznak; vajon miként lehet eldöcögni a maradékkal az újig? Különösen a közművelődés intézményeiben lázas a számadás, hiszen az egykori gyógyír, a póthitel forrásai is elapadtak.

Mikor nehezebben megy, mikor anyagi gondok szorításában kell gazdálkodni, mind többet apellálunk társadalmi összefogásra, támogatásra. A várospolitikában az ennek a rendje, hogy például maga a lakosság is hozzájárul kommunális beruházásokhoz munkával és pénzzel; a kulturális, művelődési intézmények fenntartása és fejlesztése lehetőségeit egyrészt üzemek, szocialista brigádok, társadalmi munka hozzájárulásával töltik meg, másrészt maguk is nagyobb bevételre törekednek, s berendezkednek a takarékos gazdálkodás lehetséges optimumára. Lassanként azonban kiderül, hogy mindez még mindig nem elégséges, mert a költségek közben eléggé nekivadultan emelkednek.

Ilyen esetekben a közművelődés munkásai gyakrabban néznek a termelő szférába, onnan várnak némi lehetséges támogatást. Szabályozott formája van ennek, illetve speciális áttételei. Jobban prosperáló üzemek, szövetkezetek mecénás szerepéről van szó — segítségükkel fönn lehet tartani egy kórust, vagy egy táncsoportot; közös használatra ők ki tudják fizetni a terem bérleti díját; hozzá tudnak segíteni intézményeket propagandához... Nélkülük sok minden elakadna.

Ezért, és kizárólag ezért kaptam föl a fejem, mikor a nyáron éppen egy olyan fórumon csúfolták meg ezt a „szokást”, ahol inkább a közművelődés, a kulturális élet pártfogóinak kijáró tiszteletre lenne természetesen a szó. Hogy világosabb legyen: ismert, hogy manapság a kulturális propagandát szolgáló kiadványokat lehetetlen kinyomtatni gazdasági-kereskedelmi reklám nélkül, mert a nyomda- és papírárakkal versenyezni nem lehet. Ilyen szituációban ezért izléstelen és hamis az olyan kérdés, hogy mit keres például egy kulturális magazinban a pévecé nyilászárók reklámja. Ilyen körülmények között hamis szellemeskedés felhánytorgatni, hogy a népszerű énekesnő nyilatkozata mellett rovarirtó sprét reklámoznak. Emberi belátással a képletet úgy is föl lehet állítani, hogy azok a vállalatok, amelyek odaadják hirdetésüket (és ezen keresztül pénzüket) valamely, kiszámíthatóan eleve csekély hatásfokú reklámra — inkább az ügy mecénásai, mintsem hogy gúny tárgyai lehetnének. Maguk is jól tudják azt, hogy ettől a fajta reklámozástól nem jön el számukra a piaci paradicsom — de segíteni akarnak s tudnak.

A közművelődés forintjait elég szűk marokkal osztja ma a pénzügy. Nagy nyereség, hogy vannak a mai nehéz gazdasági helyzetben is vállalatok, gazdaságok, amelyek valahogyan dacolni tudnak a cserearányromlással, a piaci nehézségekkel, s gazdasági eredményükből kis töredékekkel támogatni tudják a kulturális, művészeti vállalkozásokat.

Igaz ugyan, hogy olykor-olykor nem nagyon illik egymás mellé valamely reklám és valamely egyéb mondanivaló. De az ilyesfajta sznob finnyáskodás minimálisan is igazságtalanság.

Sz. S. I.

Nagyüzem a konzervgyárakban

Teljes kapacitással dolgozik a konzervipar tizenhat gyára. Jelenleg főként a paradicsom, a paprika feldolgozása jelenti a legnagyobb munkát, de a szilva-, a körte- és az almazsálimányokat is fogadják az üzemek. A nyári szárazság kieséseket okozott, elsősorban zöldborsóból, zöldbabból, s paradicsomból, ám a hiányzó mennyiségeket más termékekből az ipar pótolni tudja, annál is inkább, mert almából és körtéből viszont többet vehettek át a vártnál az üzemek. Így a konzervipar végül is várhatóan eleget tud tenni ezévi exportkötelezettségeinek, s a hazai kereskedelem igényét is kielégítheti, igaz zöldbabból és zöldborsóból kevesebb jut majd az üzletekbe.

Az üzemek most nagy mennyiségben készítenek a gyümölcsökből befőtteket, sűrítvényeket, a termék részét pedig félig feldolgozva tárolják, a téli, tavaszi hónapokban ebből állítják majd elő a vegyes befőtteket és a dzsemeket. Debrecenben és Kecskeméten a lekvárok mellett a tavalyinál több gyümölcspürét gyártanak. E készítmény a korszerű, egészséges élelmiszerek közé tartozik, alacsony cukortartalma miatt fogyókúrázók is ehetik, ételízesítőként és kenyerre kenve is jól használható. A Szovjetunió, az NDK és az NSZK a legnagyobb gyümölcspüré-vásárló, de szó van amerikai exportról is.

Nagy ütemben végzik a vállalatok a gyümölcsök ivólévé „alakítását” is Nyíregyházán, Békéscsabán, Kecskeméten korábban már kidolgozták a rostos ivólévek családját, e keresett italközlőből jó ellátást ígérnek. A békéscsabai ivólévek külföldön is érdeklődést keltettek, jelenleg NSZK-beli céggel tárgyalnak a sütőtökből, az almából és vegyes gyümölcsből készülő ivólé kooperációs gyártásáról, külföldi forgalmazásáról. Az elképzelés szerint az NSZK-beli partner adná az üveget és zárókupakot a Békéscsabán készülő italhoz.

Szegedi centenárium

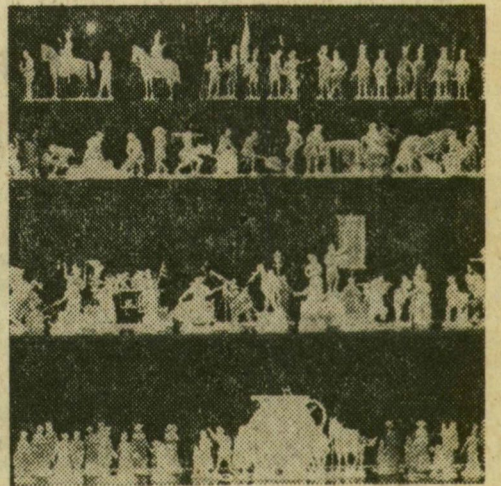
Megnyitották a múzeumi hónapot

Az őszi legszebb, legszínesebb hónapja, az október, huszonnégy esztendeje a kulturális és közművelődési életben a múzeumok és a műemlékvédelem jegyében telik. Az idén a szegedi eseményeknek különös jelentőséget és ünnepélyességet kölcsönöz az a tény, hogy a Móra Ferenc Múzeum az idén ünnepli alapításának 100. évfordulóját. (A megyei és városi nyitónapokról lapunk 5. oldalán számolunk be.)

Csongrádon, a megyei megnyitón adták át az idei múzeumi emlékermet a MÁV központi üzemfőnökség Hunyadi János szocialista brigádjának. Szabó G. László és dr. Trogmayer Ottó között Csorba István brigádvezető

Somogyi Károlyné felvételei

Közel 11 ezer kis méretű cingura látható a Képtárban, melyet a Weimari Városi Múzeum gyűjteményéből válogattak. Képünk egy tárló részletét ábrázolja

Hétfőtől:

Próbaűtés Szegeden

Szeged csaknem 23 ezer távfűtött lakásának „melegfelelőse” a városgazdálkodási vállalat, a fűtőművek, tömbkazanok nyári karbantartási munkáinak végeztével hétfőtől, október harmadikától hozzáférhetnek a rendszerek kipróbálásához, azaz: indul a próbaűtés. A vállalat főmérnökétől, Sisák Gézáttól megtudtuk, hogy a próbaűtési üzemtervet elküldték már partnereiknek, a lakásszövetkezeteknek, az IKV-nak, a társasházak közös képviselőinek.

A melegvizet keringető rendszereket ugyanis a kazánok felmelegítése után légteleníteni kell. Tízezer lakás esetében ez a városgazdálkodási vállalat munkatársainak feladata lesz, hiszen ezeknek a házaknak az üzemeltetői karbantartási szerződést kötöttek a vállalattal. A távfűtésbe kapcsolt lakások több mint felében azonban az üzemeltetőnek kell gondoskodnia a légtelenítésről, illetve még azt megelőzően a rendszer tartozékainak átvizsgálásáról, a hibás tömítések javításáról, az esetleg leszerelt radiátorok pótlásáról, a rosszak cseréjéről. A próbaűtések zavartalanossága érdekében közöljük a két héti tartó üzempróba menetrendjét.

Hétfőn, október 3-án, a Belsővárosi utcai, a Lenin körút 36-38. és 40., a Károlyi utca 2., a Roosevelt téri és a Korányi fasorban levő távfűtött lakásokban, kedden a Török utcai, az úgynevezett J-tömbbeli, a Bécsi körúti és a Lenin körút 18. szám alatti lakásokban lesz próbaűtés. Szerdán Felsőváros második ütemében, csütörtökön Odessa mindhárom ütemében próbálják a rendszert.

Október 7-én, pénteken Tárján 101-es épületében, a II. ütem első áramkörében, valamint a IV. és VI. ütemben, október 10-én, hétfőn Tárján III. és VIII. ütemében vizsgálják a fűtőmű

Kedden, október 11-én Tárján V. ütemében és Rókusóson, 12-én, szerdán az Északi városrész I/A ütemében és a Pacsirta utcában tartanak fűtéspróbát. Október 13-án Felsőváros I. üteme, október 14-én, pénteken pedig az Északi városrész I/B üteme és Makkosháza fűtési rendszere kap próbaképp meleget.

A megjelölt napokon délután kétóra után kell a légtelenítést elvégezni — a rendszer normális működése csak így biztosítható.

Sári József, a vállalat üzemeltetési osztályának vezetője annak közreadására kérte meg szerkesztőségünket, hogy a légtelenítést csak hozzáértők végezzék! A szakmai ismeretekkel nem rendelkezők ugyanis komoly fűtési zavarokat idézhetnek

elő. A lakótelepi távfűtött épületekben a légtelenítő szelepeket el kell zárni. Az elzárás hiánya főlegesen vízvesztést is okozhat.

Egyébként több mint hat-száz automatikus légtelenítő működik már a vállalat által karbantartott épületekben — ezekről tudni kell, hogy a készülék tetején levő zárókupakot nem szabad szorosan zárva tartani. A lazán felsavart kupak arra szolgál, hogy ha a levegőn kívül víz is távozna a légtelenítő nyíláson, akkor a lakónak legyen lehetősége a csöpögés megszüntetésére (Erre ugyan eddig nem volt példa, de ha mégis előfordulna, a vállalat — az értesítés után — azonnal ki cseréli a készüléket.)

Áruforgalmi jelentés

A Belkereskedelmi Minisztérium áruforgalmi gyorsjelentése szerint az év első nyolc hónapjában valamivel több mint 280 milliárd forint értékű árut vásárolt a lakosság, folyóáron 7,7 százalékkal többet, összehasonlítható áron 0,5 százalékkal kevesebbet, mint az elmúlt év azonos időszakában.

Az augusztusi forgalom folyóárakon 12,4 százalékkal nagyobb a múlt évinél, ami azzal is összefügg, hogy az idén augusztusban a nyitvatartási napok száma kettővel több volt, mint tavaly, ezenkívül korábban kezdődött az iskolai tanév, s ez növelte az iskolai termékek iránti keresletet.

Élénk volt az élelmiszerek forgalma augusztusban, s kiegyensúlyozottnak bizonyult a kínálat. A húskészítmények iránt a rendkívül nagy meleg miatt a szokásosnál mérsékelt volt a kereslet. A kereskedelem biztosította a folyamatos el-

látást baromfifőlből, élőhalból, zsírból, margarinból, étolajból azonban hiányos volt a kínálat. Zöldség- és gyümölcsfelékből — az aszályos időjárás miatt néhány főzélkéféle, például a fejes és kelkáposzta, valamint a vajbab és a fejtőbb kivételével — folyamatos volt a kínálat. A fővárosi szabadpiacokon burgonyából 39, gyümölcsből 10, zöldségfelékből 4 százalékkal több árut kínáltak a termelők, mint a múlt év azonos hónapjában.

A háztartási vegyi áruk kínálatát az előző hónapokhoz képest lényegesen nem változott. Nem volt kielégítő a választék az olcsóbb samponokból, piperesáppanokból, valamint az aeroszolos készítményekből, illetve mosogatószerből. Ugyancsak nem tudták az igényeket maradéktalanul kielégíteni a különféle színes festékek, festékek, s csomagolóanyag-problémák miatt aka-

dozott a hypo árutánpótlása, s jó volt a kínálat a cse-csemőipolási termékekből, a tartós meleg ellenére nem okozott különösebb gondot a szifonpatroncsere.

Augusztusban megélnékült a ruházati kereskedelem forgalma, annak ellenére, hogy a hagyományos szezonvégi vásárlás kevesebb terméket kínált, mint tavaly nyáron. Augusztusban már inkább az őszi-téli szövetárakat keresték a vevők a boltokban, s az igényeket a kereskedelem ezekből többségében kielégítette. Javult a pulóverek, kardigánok választéka a korábbi hónapokhoz képest. Iskolaköpenyből volt elég, s javult az előző időszakhoz képest a gyermekzoknik, harisnyanadrágok kínálatja is.

A tüzelőanyag-forgalom csaknem 2 százalékkal alacsonyabb volt augusztusban, mint a múlt év azonos hónapjában.

Takarékosabbak a turisták

A korábbiánál kedvezőtlenebb kül gazdasági feltételek ellenére Magyarország megőrizte idegenforgalmi versenyképességét, továbbra is kedvelt úticél maradt — tájékoztató Kállai Oszkár, az Országos Idegenforgalmi Hivatal vezetője.

Mind a szocialista, mind pedig a tőkés országokból érkező vendégek száma emelkedett, az év végéig várhatóan a szocialista országokból 7,5, a tőkés országokból 2,8 millió turistát fogad Magyarország. Nőtték a forintban számított bevételek is, összességében körülbelül 20 százalékkal. A rubelbevételek 30 százalékkal emelkedtek, dollárbevételek azonban elmaradtak a tervezettől.

Változás tapasztalható az

érkező vendégek költségesében, összetételében is. Egyre többen igénylik az olcsóbb úticélok, programokat, vendégfogadási feltételeket. A nyugati turistáknál különösen szembetűnő, hogy a kevésbé költséges üdülési megoldásokat keresik s rövidebb lett itt tartózkodási idejük is. Jó néhány tőkés országból kevesebben érkeztek, mint tavaly, az NSZK-ból ide látogatók száma stagnált, az osztrák turistáké viszont növekedett. A szocialista országok közül Csehszlovákiából és Lengyelországból jöttek lényegesen többen Magyarországra, mint az elmúlt évben, az NDK-ból kevesebben érkeztek.

Kedvező jelenség, hogy az idén csaknem 20 százalékkal nőtt a külföldre utazó magyarok száma.